

Erfaringsopsamling SOSU H

Brobygning til uddannelse - sundhed, omsorg og pædagogik

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Indledning	3
2. Praksisundersøgelser	4
2.1 Praksisundersøgelse 1	4
Beskæftigelse:	5
Uddannelse:	5
Ledighed:	5
Selvforsøget:	5
2.2 Praksisundersøgelse 2	6
3. Fokusområde	10
Mandagsmorgenmad:	10
Mandagsintroduktion:	10
Morgensamling og stationslæring:	10
Elevråd:	10
Ønskebrønd:	11
4. Generelle konstateringer	12
5. anbefalinger	13

1. Indledning

SOSU H har været leverandør på brobygning til uddannelse på hovedindgangen sundhed, omsorg og pædagogik siden september 2014. I seneste rammeaftale pr. 1. august 2021 er kravet om videnopsamling og udvikling af forløbene tilføjet. Det overordnede analysespørgsmål for erfaringsopsamlingen er: Hvordan arbejdes der med borgerinddragelse? For at besvare dette spørgsmål analyseres i erfaringsopsamlingen følgende 3 temaer:

- Aktiviteter på brobygning til uddannelse
- Indsatsområder
- Praksisundersøgelser

Borgerinddragelse udgør det demokratiske element, som omfatter kursistens indflydelse samt medvirken i brobygningsforløbet på SOSU H. Udvikling styres i højere grad ved samarbejde mellem kursister og SOSU H. Gennem SOSU H's brobygning til uddannelse arbejdes der målrettet med afklaring, motivering og opkvalificering ud fra tre indsatsområder:

- Indsatsområde I: At kursist selv oplever at kunne gennemføre en uddannelse
- Indsatsområde II: At kursist selv oplever at have en meningsfuld plan
- Indsatsområde III: At kursist oplever at have fået et øget netværk

Ovenstående tre indsatsområder falder i tråd med grundfortællingen på SOSU H:

På SOSU H uddanner vi fremtidens velfærdshelte – med dygtige hænder, hjertet på plads og hjernen fyldt med den nyeste viden. Elever og kursister på SOSU H er parate til at yde en livsvigtig og professionel forskel for Danmarks syge, svage, børn, unge og ældre.

På SOSU H bygger vi broer mellem mennesker. Mellem teori og praksis. Og mellem uddannelse og job. Sådan sikrer vi, at vores elever møder arbejdsmarkedet som vidende og empatiske fagprofessionelle. Hos os er der rum til forskellighed. Vi er dygtige til at imødekomme og uddanne elever og kursister med vidt forskellige aldre, kulturer og sociale baggrunde. Sammen skaber vi plads til at være, lære og levere velfærdsydelser af højeste kvalitet.

2. Praksisundersøgelser

2.1 Praksisundersøgelse 1

SOSU H	
Borger 1	Beskæftigelse
Borger 2	Uddannelse
Borger 3	Ledighed
Borger 4	Uddannelse
Borger 5	Beskæftigelse
Borger 6	Uddannelse
Borger 7	Selvforsørget
Borger 8	Ledighed
Borger 9	Beskæftigelse
Borger 10	Beskæftigelse

Figur 1: praksisundersøgelse 1, status 2 måneder efter afsluttet sammenhængende forløb.
31 juni - 31december 2021.

Ovenstående viser at der er fire forskellige udfald efter endt forløb på SOSU H. Vi vil i nedenstående analysere følgende kategorier.

- Beskæftigelse
- Uddannelse
- Ledighed
- Selvforsørget

Beskæftigelse:

4 ud af 10 fra figur 1 er startet i beskæftigelse efter endt brobygning til uddannelse.

Beskæftigelse kan for nogle være vejen til uddannelse. Ud fra vores erfaring kan kursisterne have stor gavn af arbejdserfaring inden de påbegynder uddannelse. Den indeværende kursistgruppe har ofte ingen eller lidt erhvervs erfaring af mange forskellige årsager. Dette betyder at deres kendskab til arbejdsmarkedet er begrænset og deres erfaringer ikke altid understøtter deres uddannelsesvalg. På den pædagogiske assistent uddannelse, er det et krav med praksiserfaring hvis man ønsker optagelse på uddannelsen.

På SOSU-området ser vi at alder kan spille ind i forholdet til uddannelsesvalg. De unge kursister kan opleve at det er grænseoverskridende og vanskeligt at tage vare på andre, hvis man selv har udfordringer tæt inde på kroppen. For denne gruppe kan selvstændighed og erfaring spille en afgørende rolle, for fastholdelse og motivation for uddannelse.

Uddannelse:

3 ud af 10 fra figur 1 er startet i uddannelse 2 måneder efter endt brobygning til uddannelse.

For at understøtte motivation til uddannelse arbejder vi med at skabe et trygt og udviklende læringsmiljø for kursisterne. For mange gælder det at de har negative erfaringer fra tidligere uddannelsesforløb, hvor de har oplevet nederlag, det kan være fagligt såvel som socialt. Det er derfor afgørende at deres første møde hos os, giver dem tryghed til at kunne være i læring. Når fundamentet er lagt, kan vi bygge bro mellem BIF og den ordinære uddannelse, der kan give dem en fornemmelse af hvad det vil sige at gå på et ordinært undervisningsforløb på en EUC/EUX-uddannelse. Kursisternes hverdag går derfor på to-ben, et trygt læringsmiljø og nye udfordringer tilpasset den enkelte kursist. Når kursisterne kommer i uddannelse, er det oftest når de har tilstrækkelig psykologisk tryghed til at være i læringsrum. Det betyder at der i undervisning og i deres samtaler med deres mentor arbejdes målrettet med at rydde forhindringer af vejen. Dette kan være af praktisk karakter såsom at finde eksamensbeviser, hjælpe til ansøgninger m.m. og det kan være af psykisk/social-karakter såsom at få hjælp til angst, vanskelige relationer m.m.

Ledighed:

2 ud af 10 fra figur 1 er fortsat ledige efter endt brobygning til uddannelse.

Ledigheden kan skyldes mange forskellige faktorer. Herunder udfordret hjemmesituation der ikke er tilstrækkeligt afhjulpet, dette kan eksempelvis være udfordringer med bolig, vold i hjemmet, negativ social kontrol m.m.

Det kan skyldes sygdom, både fysisk og psykisk. Fx hvis sygdom er ubehandlet, eller kursisten er i et behandlingsforløb, og ikke har den fornødne energi og overskud til at indgå aktivt i et uddannelsesforløb.

Hvis ikke placering iht. Uddannelsesretning: Pædagogik, omsorg og sundhed motiverer kursisten, er det vanskeligere at motiveres til arbejde eller uddannelse inden for området, hvilket kan lede til ledighed.

Selvforsøget:

1 ud af 10 fra figur 1 er selvforsøgende og derfor uden for praksisanalysen.

2.2 Praksisundersøgelse 2

Fokusgruppeinterview med tre undervisere/mentorer fra brobygning til uddannelse SOSU H. Interviewet er transskriberet og herefter er der foretaget meningsfortolkning i de tilfælde hvor udsagn har været indforståede, eller uafsluttede. Udsagn som ikke vedrørte interviewemnet er udeladt, ligesom gentagelser ligeledes er udeladt. Meningskondenseringen angiver de interviewedes udtrykte meninger i kortere formuleringer, som herefter er opstillet i punktform ud fra temaer.

Forkortelserne U1, U2 og U3 er brugt som udtryk for underviser 1, 2 og 3.

Spørgsmål	Transskription	Kondenseret udsagn	Temaer
Hvor ser du borgerinddragelse i projekt brobygning til uddannelse?	<p>U1: Vi gør det hver mandag til mandagsmorgenmad. Her vælger kursisterne sig på opgaver, fx at hente morgenmad. Vi gør det i det store og noget i det små. Nogle gange får kursisterne valgmulighed i forhold til opstillede opgaver. Det kan være at man vælger noget som relaterer sig til de emner vi arbejder med. Vi opstiller nogle rammer i forhold til emnet, som kursisterne kan relatere sig til. Det gør vi relativt ofte.</p> <p>U2: Vi gør det om morgenen, når vi tilbyder kursisterne opgaven "finde ord", som de kan fordybe sig i. Eller når de laver "mandala" tegninger. Her tilgodeser jeg deres præferencer og udtryksmåde. Vi gør det også når kursisterne efterspørger specifikke spil. Fx legen land, dreng, by, pige. Om eftermiddagen siger jeg fx "jeg har tænkt mig, at vi skal gå en tur", hvis kursisterne har andre forslag, tages der højde for det.</p> <p>U3: Det gør vi jo i det hele. Både når vi er på skema, eller hvis der er noget der er interessant for den ene eller for fællesskabet. Undervejs når vi faciliterer undervisningen, så bliver kursisterne inddraget på en måde, så deres interesser kommer frem. Og hvad kursisterne har mest behov for. I mentorsamtalerne er borgerinddragelse høj, da vi arbejder ud fra hvad der er fokus på for den enkelte. Tit når man sidder med flere mentorsamtaler og også når vi gennemgår kursisterne, så er der sammenfald. Det sammenfald det forsøger jeg at udnytte til noget alment. Så det er både på skemaet når man står med den direkte konfrontationstid, når man møder dem på gangene,</p>	<p>U1: Borgerinddragelse ses ved valgfrihed, medbestemmelse og ansvar i undervisningsrummet.</p> <p>U2: Borgerinddragelse ses i aktivitetsrettet dialog mellem kursister og underviser.</p> <p>U3: Interesseidentifikation med henblik på relevant borgerinddragelse i undervisningen.</p>	<p>U1: Medbestemmelse</p> <p>U1: Ansvar for egen læring</p> <p>U2: Dialog</p> <p>U3: Interesseidentifikation</p>

	når man snakker med dem i mentorsamtalerne. Der er hele tiden borgerinddragelse.		
<p>Er der et specifikt tema, hvor borgerinddragelsen er særligt højt? Og hvorfor?</p>	<p>U1: I temaerne tænker jeg helt klart "livet som elev", der inddrager vi dem især meget, fordi de fx selv skal finde deres kompetencer. Der søger jeg at få deres egne perspektiver på det og så støtter jeg dem undervejs. Men det er jo meget med udgangspunkt i, hvor vil de gerne hen, arbejdsmæssigt og uddannelsesmæssigt. Et meget konkret eksempel vi har, er fx i næste uge, der arbejder vi med borgerforlag. Der får de virkelig lov til at undersøge noget. Eller lave et borgerforslag, som handler om et eget ønske omkring nogle ting. Det tager jo altid udgangspunkt i deres egne liv. Vi understøtter meget kursisterne i forhold til fx valg, da de skal kende til deres rettigheder. Jeg tror faktisk generelt, at vi gør det ubevidst, bevidst, har vi jo fokus på borgerinddragelse. Fordi, vi det jo hele tiden er noget med at præsentere dem for ting. Så skal de jo selv gå ind og gøre tingene. Bare sådan noget med, at tage kontakte til forskellige instanser, fx studievejledning.</p> <p>U2: I undervisningen prøver jeg fx at komme med et modspil, så deres holdninger og meninger kommer til udtryk. Et andet eksempel. Da vi havde om demokrati, havde vi en ung gut der sagde, at han bare ville have en stærk mand som skulle bestemme. Her inddrog jeg ham i undervisningen og spurgte ind til hans meninger og holdninger. Det var i temaet "det politiske landskab".</p> <p>U3: Ja, jeg spørger. Altså når skemaet kører, så er de med til at beslutte, hvis der er, det kan være der skal noget uddybning til i forhold til et emne. Om de selv har nogle links, undervisningsmateriale, altså videoklip eller noget som helst, som kan anvendes, så bliver det inddraget. Eller noget erfaring. Der kan være kursister der sidder derinde, som faktisk ved meget om forskellige områder, så er det altså dem der tager undervisningen sammen med mig. Også hvis jeg ved at nogle af kursisterne er blevet optaget på en uddannelse, hvis man fx har sundhedsuge og 2-3 kursister har søgt ind på sygeplejerskestudiet, så er det altså dem der gennemgår emnerne. Det kan også</p>	<p>U1: Tema "livet som elev". Da temaet bygger på inddragelse i forhold til meningsfuldhed i eget liv.</p> <p>U2: Tema " det politiske landskab" da temaet bygger på undersøgende dialog og meningsudveksling</p> <p>U3: vidensdeling i klasserummet. Relevant input fra kursister med henblik på at inddrage deres viden eller interesseområde</p>	<p>U1: Perspektivering</p> <p>U1: Meningsfuldhed</p> <p>U2: Undersøgende dialog</p> <p>U2: Meningsudveksling</p> <p>U3: Inddragelse</p>

	<p>være efter interesse. Jeg hjælper dem selvfølgelig på vej og vi er jo fælles om det. Så det gør vi hele tiden.</p> <p>Interviewer: er der et specifikt tema kan fremhæve i forhold til borgerinddragelse.</p> <p>U3: altså der er i forbindelse med det der om mandagen. Vores jobsøgning og møde med jobcenter, som afholdes hver mandag.</p>		
<p>Gør du noget specifikt for at inddrage kursisterne i undervisningen/ mentorsamtalen?</p>	<p>U1: Altså vores formål er jo at få dem i uddannelse og eller job, kan man sige, så jeg spørger jo ind til det, hvad vil de gøre og hvordan vil de komme i mål med det.</p> <p>U2: Jeg tænker i mentorsamtalen, især dem der ikke aner hvad de vil. Der får jeg dem til at tænke over hvad de godt kan lide at lave i deres når de har fri. Kan de lide at være sammen med mange mennesker? Altså tænke over hvornår de har det bedst. Så kan jeg guide dem til en mulig uddannelsesretning eller job. Fx jobkompasset, så de kan blive lidt klogere. Jeg taler med dem om, at det er en periode af deres liv de er her, men livet er langt. Der er flere veje til deres mål.</p> <p>U3: Forventningsafstemmer med kursisterne, så de er klar til deres mentorsamtale. De skal selv gøre sig klar, så de kan finde frem til deres drømme om uddannelse i fællesskab med mentor.</p>	<p>U1: Identificere mål for kursisten og derefter fastsætte målsætningen i fællesskab med mentor.</p> <p>U2: Identificere interesser, støtte og motivere kursisten til at finde en vej i systemet, selvom det virker svært.</p> <p>U3: Forventningsafstemning med kursisterne, så det er tydeligt hvad der forventes af dem på brobygning.</p>	<p>U1: Fastsætte målsætning for forløb</p> <p>U2: Støtte og finde motivation</p> <p>U3: forventningsafstemning</p>
<p>Ser du en effekt af følgende tiltage ift. borgerinddragelse?</p> <p>Mandagsmorgenmad</p> <p>Morgensamling på tværs af Sankt Petri</p> <p>Stationslæring</p>	<p>U1: Mandagsmorgenmad: hvis men rent praktisk kan få det til at fungere, så tror jeg faktisk at det er fint for dem at prøve det. Morgensamling: De kan godt føle sig underrepræsenteret. Men de får klar noget ud af det. Det faglige indhold. At indgå i en større sammenhæng med de andre elever. Så er der jo en masse formidrende nyt dem, ift. de foredragsholdere der kommer ud.</p> <p>U2: Stationslæring: Det er svært at svare på, de får jo af vide hvor de skal hen. Ved ikke hvor meget borgerinddragelse der er. Det er svært at sige, jeg har aldrig selv haft dem på min station.</p> <p>U3: Mandagsmorgenmad: åbner op for nye kursister og gamle kursister kan bonde, når de fx køber morgenmad. Morgensamling: er et vigtigt element, så de bidrager på lige fod som andre elever. Stationslæring: de vokser og får troen på sig selv, da</p>	<p>U1: morgensamling hvor kursisterne er ligestillede med de almene elever.</p> <p>U2: intet relevant svar</p> <p>U3: mandagsmorgenmad kan skabe nye relationen og danselse.</p> <p>U3: stationslæring. Kursisterne vokser og identificere sig med de andre almene elever.</p>	<p>U1: ligestilling</p> <p>U3: nye relationer</p> <p>U3: identificere sig med andre elever</p>

	de kan se at de er på samme niveau som de andre elever. Det er en vigtig inddragelse.		
Hvor kan projekt brobygning til uddannelse øge borgerinddragelsen?	<p>U1: Vi har jo snakket om, at hvis de kunne få lov til at lave en uge selv. Det afhænger bare meget af hvilken type kursister vi har. Det kan godt være at muligt at opstarte. Men pt er energien ikke til det i læringsrummet. I forhold til kursisternes initiativ og lyst til at deltage. Det kan være svært at skabe rutiner i læringsrummet, da kursisterne starter og stopper forskudt af hinanden. Fællesskabet og tilliden skal hele tiden opbygges.</p> <p>U2: Vi kan lytte til elevernes ønsker fra morgenstunden og tilføje det der er muligt i løbet af dagen. Måske der kan oprettes en idékasse.</p> <p>U3: De skal være med til at planlægge temaerne på brobygning. De er meget yngre end os undervisere, så de kan hjælpe os med at finde emner og idéer der kan motivere dem til undervisning</p>	<p>U1 + U3: Kursister skal have mulighed for selv at planlægge et tema.</p> <p>U2: Idékasse til kursisternes forslag til aktiviteter/undervisning</p>	<p>U1 + U3: kursistplanlagt tema</p> <p>U2: Idékasse (ønskebrønd)</p>

3. Fokusområde

Tiltag der er iværksat i 2022

Mandagsmorgenmad:

Rammen med løbende opstart i BIF, kan til tider presse det sociale sammenhold, og vi indførte derfor i 2022 fast fælles morgenmad. Intentionen med tiltaget er at skabe tryghed for den nye kursist, samt sikre en tilbagevendende begivenhed der er fællesskab for øje. Som pædagogisk aktivitet er formål at mandagsmorgenmad bidrager til den generelle pædagogiske dannelsesstækning.

Mandagsintroduktion:

Nye kursister bliver efter mandagsmorgenmaden introduceret til brobygningsforløbet. Ved denne introduktion gennemgås velkomstbrevet og de nye kursister skriver under på samtykkeerklæring ift. SMS/mail.

Mandagsintroduktionen er opstået, da nye kursister ofte er lidt forvirrede over de indkaldelser de har modtaget i e-Boks inden opstart. De nye kursister har ved denne introduktion mulighed for møde deres undervisere/mentorer og stille spørgsmål omkring brobygningsforløbet. Tiltaget lægger sig op af indsatsområde II: At borger selv oplever at have en meningsfuld plan.

Morgensamling og stationslæring:

Praksisundersøgelse 1, viser os at tre ud af 10 er startet på uddannelse. I et uddannelsesafklaringsforløb er det afgørende at kursisterne oplever at blive introduceret til et uddannelsesmiljø der kan understøtte et aktivt uddannelsesvalg. Uddannelse består af undervisning på hold, af forskellige dannelsesinitiativer og rammer for sociale aktiviteter. Vi har derfor lagt en del af BIF-indsatsen i forskellige undervisningsrum.

Eksempelvis morgensamling hvor elever og kursister møder hinanden med et fælles fagligt fokus, morgensang, indlæg fra elevråd, afstemning til hvad panten indsamlet på skolen skal gå til den kommende måned m.m.

Endvidere har kursisterne deltaget i vores undervisningsforløb "Stationslæring" der er forskellige praksisnære undervisningsforløb hvor de stifter bekendtskab med temaer fra omsorgssektoren.

Elevråd:

I praksisundersøgelse 2, viser analysen at underviserne ser borgerinddragelse i form af medbestemmelse og inddragelse. Medbestemmelse og inddragelse er præcis hvad det lokale elevråd på SOSU H bidrager med. kursisterne opfordres til at melde sig til elevrådet. I undervisningen gives der tid, til fælles drøftelser og tanker herom.

Ønskebrønd:

Ønskebrønd er en undervisningsaktivitet som tager udgangspunkt i kursisternes ønsker til indhold i undervisningen. Kursisternes ønsker drøftes under mandagsmorgenmad og skrives i ønskebrønden, som er tegnet på tavlen. Hver eftermiddag vælger kursisterne en aktivitet fra brønden, som i fællesskab med undervisere/mentorer afholdes. Praksisundersøgelse 2 viser at underviserne ser borgerinddragelse i undersøgende dialog, meningsudveksling og inddragelse.

4. Generelle konstateringer

Ud fra de to praksisundersøgelser tegner der sig forskellige billeder ud fra teamet borgerinddragelse.

Praksisundersøgelse 1 viser udfaldet af afsluttet sammenhængende forløb 31 juni – 31 december 2021.

Praksisundersøgelse 2 viser udsagn fra undervisere/mentorer omkring deres syn på borgerinddragelse i perioden 1 januar – 1 september 2022.

Generelt kan SOSU H konstatere at borgerinddragelsen på brobygning til uddannelse er høj og succesraten for kursisternes vej i uddannelse og eller job ligger på 7 ud af 10 jf. Praksisundersøgelse 1.

Ud fra praksisundersøgelse 2 vil SOSU H fremhæve 5 temaer som værende væsentlige iht. borgerinddragelse.

- Medbestemmelse
- Meningsfuldhed
- Inddragelse
- Forventningsafstemning
- Ligestilling

Som nævnt i indledningen arbejder SOSU H brobygning til uddannelse målrettet med afklaring, motivering og opkvalificering ud fra tre indsatsområder. For at kursisten kan gennemføre uddannelse, skal der ligges en meningsfuld plan hvor kursisten oplever at få et øget netværk. For at kunne lave en meningsfuld plan tyder resultatet fra praksisundersøgelse 2 på at medbestemmelse, inddragelse og klare forventningsafstemninger kan skabes ved at lade kursisten være med i planlægningen af undervisning/tema på brobygning til uddannelse. Øget netværk er en del af de fællesmorgensamlinger på SOSU H og stationslæring, hvor kursisten kan identificere sig med de øvrige elever. I SOSU H's elevråd er kursisterne ligestillede som de øvrige elever på SOSU H, hvilket bidrager med en følelse af meningsfuldhed og medbestemmelse.

5. anbefalinger

SOSU H' anbefalinger

- Sørg for en tværfaglig involveringsproces mellem leverandør, jobcentre og Københavns Kommune, hvis borgerinddragelsen skal udvikles eller sættes i fokus.
- Tilstræb at borgeren/kursisten har medbestemmelse i eget forløb under brobygning til uddannelse.
- Fasthold enkle arbejdsgange, og mulighed for direkte henvendelse til jobkonsulent ift. afklaring om forløb e.l.
- Afhold idémøder ud fra et fastsat tema omkring borgerinddragelse. Eksempelvis indflydelse på eget forløb.
- Skab rammer for et meningsfuldt forløb, der giver de indgående kendskab og autentiske betingelser for at kursisten kan blive afklaret omkring uddannelse.